

dog er meget ældre end to Aar. Det er kun i de sidste to Aar, at man har nogen Erfaring om, hvilket skadelig Misbrug eller hvilken skadelig Benyttelse, om man hellere vil, af Lovens Bestemmelser i en ikke tilstøttet Retning dette kan give Anledning til, en Erfaring, som dog naturligtviis ogsaa havde tilførs, men langtfra i den Udstrækning. Saalænge Landbrænderierne alene havde dette Beskatningsystem, er det vel ganske sandt, at flere Landbrænderier have kunnet og virkelig ogsaa have ført sig, det til Nytte, at de havde Tiden til Raadighed og derved kunde fuldføre flere Brændinger, end der egentligt efter Afgiftsforholdene er beregnet at skulle fuldføres i det paagældende Tidsrum; men det er ogsaa sikkert, at Landbrænderierne have paa ingen Maade ført sig dette til Nytte i den Udstrækning, som det senere har vist sig fra enkelte Kjøbstadbrænderiers Side, at det er muligt. Navnlig har hele den planmæssige Indretning af Brænderierne paa Landet været mere principmæssig; de have anlagt deres Værker paa en mere fornuftig Maade, saaledes at de derved have kunnet tilendebringe deres Forretninger i en meget kort Tid; men de have ikke, saaledes som man nu i de to sidste Aar har gjort Erfaring om, at det lader sig gøre, anlagt dem netop beregnede paa Afgiftssystemet, beregnede paa at kunne med Opoffelse af noget Materiale forcere Driften til en utrolig Grad. Det har kun forekommet hidtil i Kjøbstadbrænderierne, at man har foretaget navnlig saadanne Forandringer med Kjedlerne og deres Størrelse i Forhold til Mæskfærret, at man har culbuteret den hele Idee, der laa til Grund for Beskatningen efter Tid. Jeg troer derfor heller ikke, at man behøver at være nogen synderlig Frygt for den Betænkelse, som fra Udvalgets Side er anført, at vedkommende Brænderiere have maattet foretage fuldkomne Ombygninger og Omdannelser af deres Brænderier, som nu skulde være for-gjæves; thi det er af Udvalget selv indrømmet, at den væsentligste eller større Deel af disse Ombygninger ere virkelige Forbedringer, som ville komme de Vedkommende ligesaa vel tilgode efter det fremtidige alene bestaaende Beskatningsystem efter Brænding, som efter det

hidtilværende. Det er saadanne og kun saadanne Forandringer, som ikke ere saa meget beregnede paa en i og for sig hensigtsmæssige tidsbesparende Drift, som fornemmelig paa en Drift, der vil spare Tid for enhver Priis, uden Hensyn til Materialet, blot at der kan bespares en Afgift, det er kun det Slags Forandringer, og navnlig en saadan Forandring, som jeg tillod mig at nævne, at Kjedlerne gives en for en rationel Driftsmaade uforholdsmæssig Størrelse, som ville være unyttige og saaledes komme vedkommende Brænderiere til Skade under det System, der for Fremtiden skal gælde. Men det troer jeg ikke er nogen Skade til; Betydningen deraf er ikke saa særdeles stor, og vedkommende Brænderiere kunne desuden takke sig selv for, at de have gjort disse Forandringer i Tilbud til et saadant System, som de ifølge de almindelige Forudsætninger, der forelaa, maatte indsee ikke kunde være længe, ligesom det til Overflod er sagt flere Brænderiere, der have forespurgt sig, at de maatte være betænkte paa, at Regjeringen ikke vilde være længe med, naar den havde det Opsyn, som behøvedes, at fremkomme med Forslag til Forandring deri.

Hvad nu den Betænkelse angaaer, som fra det ærede Udvalgs Side er fremhævet med Hensyn til Beskaffenheden af Opsynspersonalet, saa er det ingenlunde min Mening, at jeg vil stille det Opsynspersonale, som staar til Regjeringens Raadighed, hvad disse Forhold angaaer, enten høiere eller lavere, end det fortjener. Jeg vil ingenlunde sige, at det er et i alle Henseender fuldkomment Opsyn; jeg vil heller ikke sige, at det ikke vil kunne blive bedre hertilands; men jeg troer, at det nu er tilstrækkeligt brugbart for disse Forhold, hvad jeg ikke antog for to Aar siden. Da dristede jeg mig ikke til at antage det, og jeg dristede mig da navnlig ikke til at antage, at der, ved Siden af det fornødne Antal af brugbare Folk, tillige vilde være et saa stort Antal overcomplete dygtige Folk, at man kunde afgive dem til Slesvig, hvor det hele Afgiftssystem dengang, hvad Brænderierne angaaer, var ganske nyt. Men dette er ikke Tilfældet nu. To Aars Dvælse har nu bidraget til